

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
PERBADANAN PINJAMAN SABAH
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBER 2013**

**KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
PERBADANAN PINJAMAN SABAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Penyata Kewangan Perbadanan Pinjaman Sabah bagi tahun berakhir 31 Disember 2013 telah diaudit oleh wakil saya yang merangkumi Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2013 dan Penyata Pendapatan, Penyata Perubahan Dalam Ekuiti Pemegang Syer serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota penjelasan lain.

Tanggungjawab Perbadanan Terhadap Penyata Kewangan

Perbadanan bertanggungjawab terhadap penyediaan dan persembahan penyata kewangan tersebut yang saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Enakmen Tubuh No. 6 tahun 1984. Perbadanan juga bertanggungjawab terhadap kawalan dalaman yang ditetapkan perlu oleh pengurusan bagi membolehkan penyediaan penyata kewangan yang bebas daripada salah nyata yang ketara sama ada disebabkan oleh fraud atau kesilapan.

Tanggungjawab Juruaudit

Tanggungjawab saya adalah memberi pendapat terhadap penyata kewangan tersebut berdasarkan pengauditan yang dijalankan. Pengauditan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan piawaian pengauditan yang diluluskan di Malaysia. Piawaian tersebut menghendaki saya mematuhi keperluan etika serta merancang dan melaksanakan pengauditan untuk memperoleh jaminan yang munasabah sama ada penyata kewangan tersebut bebas daripada salah nyata yang ketara.

Pengauditan meliputi pelaksanaan prosedur untuk memperoleh bukti audit mengenai amaun dan pendedahan dalam penyata kewangan. Prosedur yang dipilih bergantung kepada pertimbangan juruaudit, termasuk penilaian risiko salah nyata yang ketara pada penyata kewangan sama ada disebabkan oleh fraud atau kesilapan. Dalam membuat penilaian risiko tersebut, juruaudit mempertimbangkan kawalan dalaman yang bersesuaian dengan entiti dalam penyediaan dan persembahan penyata kewangan yang memberi gambaran yang

benar dan saksama bagi tujuan merangka prosedur pengauditan yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman entiti tersebut. Pengauditan juga termasuk menilai kesesuaian polisi perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan yang dibuat oleh pengurusan serta persembahan penyata kewangan secara menyeluruh.

Saya percaya bahawa bukti audit yang saya peroleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas bagi pendapat audit saya.

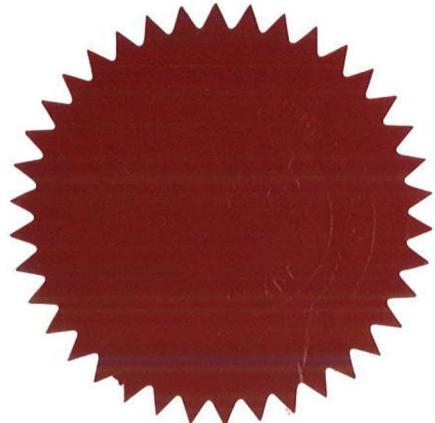
Pendapat

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Perbadanan Pinjaman Sabah pada 31 Disember 2013 dan prestasi kewangan serta aliran tunainya bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia.

(ZAABA BIN ZAINUDDIN)
b.p KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

KOTA KINABALU
03 JUN 2014

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

PENYATA KEWANGAN

Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

PENYATA AHLI PERBADANAN

PENGERUSI YB DATUK LINDA TSEN THAU LIN (dilantik pada 1 Januari 2011)

TIMBALAN PENGERUSI DATUK MOHAMAD BIN JAFRY (dilantik pada 1 Januari 2011)

AHLI EX-OFFICIO DATUK PG. HASSANEL DATUK PG. HJ. MOHD. TAHIR (dilantik pada 1 Januari 2011)
ENCIK MULUK SAMAD (dilantik pada 1 Januari 2011)
DATUK M. C. ISMAIL SALAM (dilantik pada 1 Januari 2011)
DATUK OSMAN JAMAL (dilantik pada 1 Januari 2011)

AHLI ENCIK MARZUKI HJ. SPAWI, JP (dilantik pada 1 Januari 2011)
ENCIK ZAMANI HJ. BASRI (dilantik pada 1 Januari 2011)
DATUK PETER ATHANASIUS (dilantik pada 1 Januari 2011)
IR. SHAHELMAY BIN YAHYA (dilantik pada 1 Januari 2011)
ENCIK RASKAN ASING (dilantik pada 1 Januari 2011)

**KETUA PEGAWAI
EKSEKUTIF/AHLI** DATUK VINCENT PUNG YEE KIONG

ALAMAT WISMA PERBADANAN PINJAMAN SABAH,
PEKAN BARU DONGGONGON,
PENAMPANG,
88805 KOTA KINABALU, SABAH.

BANK AMBANK BERHAD
ALLIANCE BANK BERHAD
CIMB BANK BERHAD
MALAYAN BANKING BERHAD
BANK ISLAM MALAYSIA BERHAD
HSBC BANK MALAYSIA BERHAD
STANDARD CHARTERED BANK MALAYSIA BERHAD
PUBLIC BANK BERHAD
AMISLAMIC BANK BERHAD
ALLIANCE ISLAMIC BANK BERHAD
PUBLIC ISLAMIC BANK BERHAD
MAYBANK ISLAMIC BANK BERHAD

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

PENYATA AHLI PERBADANAN

Pada pendapat kami, penyata kewangan pada muka surat 4 hingga 36 telah disediakan berdasarkan peruntukan-peruntukan Ordinan Perbadanan Pinjaman, 1955 seperti dipinda dan menurut piawaian perakaunan yang diiktiraf di Malaysia untuk menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan Perbadanan Pinjaman Negeri Sabah pada **31 Disember 2013** dan keputusan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut.

DITANDATANGANI BAGI PIHAK PERBADANAN,

YB Datuk Linda Tsen Thau Lin
Pengerusi

Datuk Vincent Pung Yee Kiong
Ahli

Tarikh: **29.3.2014**

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

SURAT SUMPAH PEGAWAI KEWANGAN

Saya, **YEUNG KIN SING**, pengurus yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan **PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH**, dengan tulus ikhlas berikrar bahawa penyata kewangan yang dikemukakan pada muka surat 4 hingga 36 , adalah sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah benar dan saya membuat ikrar ini dengan penuh kepercayaan bahawa ianya benar dan menurut peruntukan-peruntukan Akta Akuan Berkanun, 1960.

Diisyiharkan dan diikrarkan oleh

Penama di atas **YEUNG KIN SING** di Kota

Kinabalu di dalam Negeri Sabah

pada **31 MAR 2014**

Yeung Kin Sing

Di hadapan saya,

Lot 47, First Floor
Block G, Donggongon Square
Bandar Donggongon
89507 Penampang, Sabah

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

LEMBARAN IMBANGAN PADA 31 DISEMBER 2013

ASET	Nota	Kumpulan		Perbadanan	
		2013 RM	2012 RM	2013 RM	2012 RM
ASET BUKAN SEMASA					
Hartanah, loji dan peralatan	5	43,828,607	45,350,680	43,828,607	45,350,680
Pelaburan dalam entiti kawalan bersama	6	11,779,721	10,192,116	8,123,199	8,123,199
		55,608,328	55,542,796	51,951,806	53,473,879
ASET SEMASA					
Pelbagai penerimaan	7	936,159	17,248,471	936,159	17,248,471
Pelaburan	8	73,975,132	27,423,736	73,975,132	27,423,736
Deposit	9	19,086,114	2,355,518	19,086,114	2,355,518
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain pinjaman	10	2,000,363,151	1,544,994,288	2,000,363,151	1,544,994,288
Wang tunai dan baki di bank		29,383,354	11,604,468	29,383,354	11,604,468
Aset cukai semasa		1,957,989	2,543,405	1,957,989	2,543,405
		2,125,701,899	1,606,169,886	2,125,701,899	1,606,169,886
JUMLAH ASET		2,181,310,227	1,661,712,682	2,177,653,705	1,659,643,765
LIABILITI DAN EKUITI PEMEGANG SYER					
LIABILITI BUKAN SEMASA					
Peminjaman	11	1,752,416,265	1,262,626,959	1,752,416,265	1,262,626,959
LIABILITI SEMASA					
Pelbagai belum bayar dan akruan	12	45,784,319	57,912,195	45,784,319	57,912,195
Liabiliti cukai semasa		-	-	-	-
JUMLAH LIABILITI		1,798,200,584	1,320,539,154	1,798,200,584	1,320,539,154
Modal syer	13	182,000,000	165,000,000	182,000,000	165,000,000
Dana rizab tidak boleh diagihkan	14	553,432	461,432	553,432	461,432
Dana terkumpul	15	200,556,211	175,712,096	196,899,689	173,643,179
JUMLAH EKUITI PEMEGANG SYER		383,109,643	341,173,528	379,453,121	339,104,611
JUMLAH LIABILITI DAN EKUITI PEMEGANG SYER		2,181,310,227	1,661,712,682	2,177,653,705	1,659,643,765

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

PENYATA PENDAPATAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

	Nota	Kumpulan 2013 RM	Kumpulan 2012 RM	Perbadanan 2013 RM	Perbadanan 2012 RM
Pendapatan faedah	16	156,835,682	133,540,028	156,835,682	133,540,028
Perbelanjaan faedah	17	(57,405,987)	(51,601,580)	(57,405,987)	(51,601,580)
PENDAPATAN FAEDAH BERSIH		99,429,695	81,938,448	99,429,695	81,938,448
Pendapatan bukan faedah	18	26,140,461	18,194,280	26,140,461	18,194,280
Perbelanjaan bukan faedah	19	(18,486,765)	(10,598,261)	(18,486,765)	(10,598,261)
JUMLAH PENDAPATAN BERSIH		107,083,391	89,534,467	107,083,391	89,534,467
Perbelanjaan operasi	20	(40,235,073)	(33,816,239)	(40,235,073)	(33,816,239)
Bahagian keuntungan dari entiti kawalan bersama		1,954,691	690,692	-	-
LEBIHAN SEBELUM CUKAI		68,803,009	56,408,920	66,848,318	55,718,228
Perbelanjaan cukai					
- Perbadanan	21	(24,526,517)	(13,210,826)	(24,526,517)	(13,210,826)
- Entiti kawalan bersama		(181,770)	-	-	-
LEBIHAN BERSIH BAGI TAHUN KEWANGAN		44,094,722	43,198,094	42,321,801	42,507,402

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

PENYATA PERUBAHAN DALAM EKUITI PEMEGANG SYER BAGI TAHUN 31 DISEMBER 2013

Kumpulan

	Modal Syer RM	Dana Rizab tidak boleh diagihkan RM	Dana Terkumpul RM	Jumlah RM
2013				
PADA 1 JANUARI 2013	165,000,000	461,432	175,712,096	341,173,528
Pelarasan bagi tahun lepas (Nota 22)	-	-	(158,608)	(158,608)
PADA 1 JANUARI 2013 DINYATAKAN SEMULA	165,000,000	461,432	175,553,488	341,014,920
Diterbit pada tahun semasa	17,000,000	-	-	17,000,000
Lebihan bersih bagi tahun kewangan	-		44,094,722	44,094,722
Pindaan ke dana rizab	-	91,999	(91,999)	-
Dividen (Nota 23)	-	-	(19,000,000)	(19,000,000)
PADA 31 DISEMBER 2013	182,000,000	553,431	200,556,211	383,109,642
2012				
PADA 1 JANUARI 2012	150,000,000	361,001	153,614,433	303,975,434
Diterbit pada tahun semasa	15,000,000	-	-	15,000,000
Lebihan bersih bagi tahun Kewangan (Nota 22)	-	-	43,198,094	43,198,094
Pindaan ke dana rizab	-	100,431	(100,431)	-
Dividen (Nota 23)	-	-	(21,000,000)	(21,000,000)
PADA 31 DISEMBER 2012	165,000,000	461,432	175,712,096	341,173,528

Perbadanan

	Modal Syer RM	Dana Rizab tidak boleh diagihkan RM	Dana Terkumpul RM	Jumlah RM
2013				
PADA 1 JANUARI 2013	165,000,000	461,432	173,643,179	339,104,611
Pelarasan bagi tahun lepas (Nota 22)	-	-	26,709	26,709
PADA 1 JANUARI 2013 DINYATAKAN SEMULA	165,000,000	461,432	173,669,888	339,131,320
Diterbit pada tahun semasa	17,000,000	-	-	17,000,000
Lebihan bersih bagi tahun kewangan	-	-	42,321,801	42,321,801
Pindaan ke dana rizab	-	91,999	(91,999)	-
Dividen (Nota 23)	-	-	(19,000,000)	(19,000,000)
PADA 31 DISEMBER 2013	182,000,000	553,431	196,899,690	379,453,121
2012				
PADA 1 JANUARI 2012	150,000,000	361,001	152,236,208	302,597,209
Diterbit pada tahun semasa	15,000,000	-	-	15,000,000
Lebihan bersih bagi tahun kewangan	-	-	42,507,402	42,507,402
Pindaan ke dana rizab	-	100,431	(100,431)	-
Dividen (Nota 23)	-	-	(21,000,000)	(21,000,000)
PADA 31 DISEMBER 2012	165,000,000	461,432	173,643,179	339,104,611

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

	2013 RM	2012 RM
ALIRAN TUNAI DARI AKTIVITI OPERASI		
Lebihan sebelum cukai	66,848,318	55,718,228
<i>Pelarasan bagi:</i>		
Susutnilai harta tanah, loji dan peralatan	4,488,883	3,712,984
Elaun hutang rugu bagi pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain pinjaman	18,426,765	10,593,261
Hutang lapuk dan pembiayaan dihapuskira	(8,857,545)	(14,298,158)
Faedah tergantung	5,891,813	3,775,107
Untung dari penjualan harta tanah, loji dan peralatan	(39,869)	(82,728)
Untung dari penjualan harta tanah dihalang tebus	(215,771)	(108,098)
Elaun kemerosotan masuk kira semula berhubung pengurangan nilai dalam pelaburan sekuriti	(110,124)	(73,427)
Pendapatan dividen	(230,080)	(216,694)
LEBIHAN OPERASI SEBELUM PERUBAHAN MODAL KERJA	86,202,390	59,020,475
<i>Perubahan modal kerja:</i>		
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain pinjaman	(470,829,121)	(192,781,971)
Pelbagai penerimaan	14,981,084	(14,070,264)
Pelbagai belum bayar dan akruan	(12,041,864)	2,699,831
TUNAI DIGUNAKAN DALAM AKTIVITI OPERASI	(381,687,511)	(145,131,929)
Bayaran cukai	(23,001,516)	(15,155,245)
TUNAI BERSIH (DIGUNAKAN) DALAM AKTIVITI OPERASI	(404,689,027)	(160,287,174)
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN		
Pembelian aset tetap	(2,968,585)	(6,123,595)
Pembelian sekuriti pelaburan	(46,336,868)	(23,815,747)
Pelaburan dalam Dana Amanah	(104,404)	(100,431)
Dividen diterima daripada pelaburan sekuriti	230,080	216,694
Perolehan daripada penjualan harta tanah, loji dan peralatan	41,980	135,575
Perolehan daripada penjualan harta tanah dihalang tebus	547,000	139,448
TUNAI BERSIH (DIGUNAKAN) DALAM AKTIVITI PELABURAN	(48,590,797)	(29,548,056)
ALIRAN TUNAI DARI AKTIVITI PEMBIAYAAN		
Perolehan daripada penerbitan saham	17,000,000	15,000,000
Pengeluaran/(bayaran balik) peminjaman bersih	493,023,537	(40,385,509)
Dividen dibayar	(19,000,000)	(21,000,000)
TUNAI BERSIH (DIGUNAKAN)/DIPEROLEHI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN	491,023,537	(46,385,509)

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

	2013 RM	2012 RM
(Kurangan)/ Lebihan bersih dalam tunai dan kesetaraan tunai	37,743,713	(236,220,739)
Tunai dan kesetaraan tunai pada awal tahun	10,049,052	246,269,791
TUNAI DAN TUNAI KESETARAAN PADA AKHIR TAHUN	47,792,765	10,049,052
<i>Tunai dan kesetaraan tunai terdiri daripada:-</i>	2013 RM	2012 RM
Tunai dan baki dalam bank	29,383,354	11,604,468
Overdraf bank	(676,703)	(3,910,934)
Deposit	19,086,114	2,355,518
	47,792,765	10,049,052

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

1. MAKLUMAT AM

Perbadanan Pinjaman Negeri Sabah ditubuhkan pada 15 Jun 1955 dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955 yang telah dimansuhkan dan dikanunkan semula dengan Enakmen Perbadanan Pinjaman Sabah No. 22 Tahun 1981.

Kewajiban Perbadanan adalah memajukan pembangunan ekonomi Negeri Sabah dan mengadakan atau memudahkan pemberian pinjaman kewangan jika perlu dan dikehendaki bagi pertanian, perusahaan, perumahan dan bangunan luarbandar dan bandar, kemudahan-kemudahan awam dan persendirian, dan pengusaha-pengusaha lain seumpamanya, dan untuk menggalakkan pelaburan persendirian di Sabah dengan modal tempatan atau luar.

Pejabat urusan dan perniagaan terletak di Wisma PPS bertempat di Pekan Baru Donggongan, Penampang dan di semua pejabat cawangan yang terdapat di seluruh Negeri Sabah.

Perbadanan telah dipilih oleh Kerajaan Negeri untuk mengurus Pusat Transformasi Sabah. Pusat ini telah memulakan pra-operasinya pada 16 Disember 2013, pelancaran akan diadakan pada 23 Januari 2014 diikuti dengan pembukaan rasmi yang akan diadakan pada bulan Februari 2014.

Tidak terdapat pertukaran-pertukaran yang penting dalam objektif-objektif/aktiviti-aktiviti utama Perbadanan dan aktiviti utama syarikat pada tahun kewangan ini.

2. OBJEKTIF DAN POLISI PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN

Perbadanan terdedah kepada pelbagai risiko kewangan termasuk risiko kadar faedah, risiko kredit dan risiko mudah tunai dan aliran tunai, yang timbul dari aktiviti perniaganya.

Pada keseluruhannya, matlamat pengurusan risiko kewangan Perbadanan adalah untuk memastikan supaya Perbadanan dapat menjamin nilai pulangan kepada pemegang-pemegang Saham dengan meminimakan kesan-kesan negatif risiko yang mungkin menggugat pencapaian Perbadanan terhadap kedudukan prestasi kewangan dan aliran tunai.

a) Risiko Kadar Faedah

Perbadanan memberi operasinya melalui aliran tunai dari operasi dan pinjaman. Selain daripada pinjaman dari Kerajaan Negeri Sabah, Perbadanan juga mempunyai pinjaman dari bank-bank yang memberi kadar faedah yang berbeza dan tetap. Polisi Perbadanan adalah untuk memperolehi pulangan kadar faedah yang boleh mendatangkan lebihan disamping dapat menampung kos faedah ke atas semua jenis pinjaman.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

2. OBJEKTIF DAN POLISI PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN (SAMBUNGAN)

b) **Risiko Kredit**

Risiko kredit adalah risiko kerugian kewangan kerana kegagalan pihak peminjam untuk menunaikan obligasi membayar balik pinjaman yang timbul terutamanya daripada aktiviti pemberian pinjaman.

Pendedahan utama kepada risiko kredit timbul melalui pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan. Jumlah pendedahan kredit diwakili oleh jumlah dibawa asset dalam lembaran imbangan.

Objektif utama pengurusan risiko kredit ialah untuk meminimakan pendedahan Perbadanan kepada risiko kredit mengikut kemampuan dan keupayaan kewangan menampung kerugian kewangan yang mungkin dialami.

Perbadanan telah membentuk dasar kredit yang komprehensif termasuk sistem penggredan kredit dalaman untuk menentukan tahap kemampuan pelanggan dengan menubuhkan Jawatankuasa Penilai Permohonan Pinjaman untuk mentaksir permohonan pinjaman yang memerlukan kelulusan Ahli-Ahli Perbadanan.

c) **Risiko Mudah Tunai**

Risiko mudah tunai berkaitan dengan keupayaan untuk mengekalkan aset mudah tunai yang mencukupi untuk memenuhi komitmen dan obligasi kewangan apabila tiba masa untuk memerlukannya.

Perbadanan mengamalkan pengurusan risiko mudah tunai yang berhemat untuk meminimumkan ketidakpadanan liabiliti kewangan dan untuk mewujudkan tahap tunai dan kesetaraan tunai yang mencukupi bagi memenuhi keperluan kerja.

3. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN

Penyata kewangan ini telah disediakan mengikut asas akruan selaras dengan piawaian perakaunan yang berkenaan dan yang diluluskan seperti mana yang dikeluarkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (MASB) dan mematuhi peruntukan Enakmen Perbadanan Pinjaman Negeri Sabah No. 22 Tahun 1981.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

4. DASAR - DASAR PERAKAUNAN UTAMA

(a) Hartanah, Loji dan Peralatan

Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos tolak susutnilai terkumpul dan kerugian pengurangan nilai.

Tanah milik pajak dengan masa manfaat tidak terhad dan Kerja dalam proses yang belum sedia untuk penggunaan yang tidak disusut nilaikan. Tanah dengan jangkamasa pajakan melebihi 50 tahun dikelaskan sebagai tanah milik pajak jangka panjang.

Susutnilai

Kaedah garis lurus digunakan untuk menyusutnilaikan kos aset-aset sepanjang jangkaan usia gunanya pada kadar seperti berikut:-

Tanah milik pajak	0.11% ke 2.326%
Bangunan	2% - 10%
Kenderaan	20%
Perabot dan peralatan pejabat	20%
Peralatan komputer	20%

Suatu aset tetap dihentikan pengakuannya pada saat dilepaskan atau tidak ada manfaat ekonomi masa depan yang diharapkan daripada penggunaan atau pelepasannya. Perbezaan antara hasil penjualan bersih, jika ada, dan nilai tercatat bersih yang diiktiraf dalam penyata pendapatan.

(b) Pengurangan Nilai Aset

Nilai pegangan aset Perbadanan, selain daripada aset kewangan disemak semula pada setiap tarikh lembaran imbangan untuk menentukan samada terdapat sebarang tanda-tanda pengurangan nilai.

Jika tanda-tanda tersebut wujud, jumlah penampungan tersebut akan dianggarkan. Kerugian kemerosotan nilai diiktiraf apabila jumlah penampungan sesuatu aset atau unit penjanaan tunai di mana ia tergolong melebihi amaun boleh pulihnya. Kerugian pengurangan nilai akan diiktiraf dalam penyata pendapatan.

Amaun yang boleh diperolehi semula adalah amaun yang lebih tinggi di antara harga jualan bersih aset dan nilai dalam penggunaan.

Dalam menaksir nilai dalam kegunaan, anggaran aliran tunai masa hadapan didiskaunkan kepada nilai semasanya menggunakan kadar diskon sebelum cukai yang menggambarkan penilaian pasaran semasa bagi nilai masa wang dan risiko khusus kepada aset. Bagi aset yang tidak menjana aliran tunai yang sebahagian besarnya bebas, amaun yang boleh diperolehi semula ditentukan untuk unit penjanaan tunai di mana aset tergolong.

Kerugian pengurangan nilai hanya akan diambilkira semula ke tahap nilai dibawa aset tersebut tidak melebihi nilai dibawa jika tiada kerugian pengurangan nilai dikenalpasti, setelah ditolak susut nilai atau pelunasan, sekiranya tiada kerugian pengurangan nilai dinyatakan. Pembetulan tersebut dinyatakan dalam penyata pendapatan.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

4. DASAR - DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

(c) Asas Penyatuan - entiti kawalan bersama

Kumpulan dianggap sebagai entiti kawalan bersama, perkongsian atau entiti lain di mana terdapat kontrak persetujuan berkongsi kawalan oleh Kumpulan dengan satu atau lebih pihak di mana keputusan kewangan dan operasi strategik berkaitan dengan entiti memerlukan persetujuan sebulat suara daripada pihak yang berkongsi kawalan.

Pelaburan dalam entiti dikawal bersama dinyatakan pada kos ditolak kerugian rosotnilai terkumpul. Jika terdapat petunjuk rosotnilai, jumlah dibawa pelaburan dinilai. Penurunan nilai dibuat jika amaun bawaan melebihi amaun boleh pulihnya. Kepentingan Kumpulan dalam entiti dikawal bersama diambilkira dalam Penyata Kewangan yang disatukan melalui kaedah ekuiti perakaunan.

Perakaunan ekuiti melibatkan pengiktirafan bahagian Kumpulan daripada keputusan usahasama dalam Penyata Pendapatan.

(d) Sekuriti Pelaburan

Pelaburan dalam unit amanah dinyatakan pada kos tolak peruntukan bagi sebarang pengurangan nilai kekal.

Pada penyahiktirafan atau pelupusan sesuatu pelaburan, perbezaan antara hasil pelupusan bersih, jika ada, dan jumlah dibawa dicaj atau dikreditkan ke penyata pendapatan.

(e) Tunai dan Kesetaraan Tunai

Perbadanan telah menggunakan kaedah tidak langsung di dalam penyediaan Aliran Tunai.

Tunai dan kesetaraan tunai meliputi tunai di tangan dan bank, overdraf bank dan deposit tetap dengan kewangan perantaraan sedia ditukarkan kepada tunai yang diketahui dan yang tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

4. DASAR - DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

(f) Peruntukan Hutang Lapuk and Ragu

Pinjaman, pembiayaan dan pendahuluan dinyatakan pada kos tolak sebarang peruntukan untuk hutang lapuk dan ragu.

Pengistiharan hutang lapuk dan ragu pembiayaan dikira bersesuaian dengan garis panduan Bank Negara Malaysia (BNM/GP3). Bagi meneruskan konsistensi dengan tahun-tahun yang sebelumnya, pihak Perbadanan telah melaksanakan dasar klasifikasi yang lebih ketat ke atas pembiayaan tidak berbayar. Pembiayaan dikelaskan sebagai pembiayaan tidak berbayar dan kurang lancar apabila tiada pembayaran di terima dalam tempoh 3 bulan dan saat pembayaran yang tertunggak lebih dari 3 bulan dari hari pertama ingkar atau selepas tarikh matang.

Oleh kerana itu, Perbadanan juga telah mengadaptasi asas yang lebih ketat untuk faedah khusus atas pembiayaan tidak berbayar dengan membuat dua puluh peratus (20%) penyisihan khusus atas pembiayaan tidak berbayar bagi tempoh ingkar empat (4) bulan dan kurang daripada tujuh (7) bulan tunggakan. Pengarah berpandangan bahawa kaedah tersebut akan mencerminkan dasar peruntukan lebih bijaksana untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan.

Peruntukan hutang lapuk dan ragu dibuat untuk risiko khusus dan berkaitan dengan pinjaman atau penghutang yang telah disemak secara individu dan dikenal pasti secara khusus sebagai hutang lapuk atau hutang ragu.

Peruntukan am berasaskan peratusan jumlah pinjaman belum jelas juga dibuat untuk menampung kemungkinan berlakunya kerugian yang tidak dikenal pasti secara khusus.

Pinjaman yang tidak dapat dikutip atau sebahagian pinjaman yang dikelaskan sebagai lapuk dihapus kira selepas mengambil kira nilai boleh tunai cagaran, jika ada, jika pada pertimbangan pihak pergurusan, tiada prospek bayaran balik.

(g) Pinjaman daripada Cagamas

Pinjaman daripada Syarikat Cagamas Berhad diperolehi melalui perantaraan kewangan (Bank atau Institusi Kewangan) menggunakan kaedah penjualan dan pembelian balik portfolio pinjaman gadai janji. Kemudahan ini berdasarkan kepada bantuan pinjaman penuh. Perbadanan dihendaki membeli balik pinjaman yang tertunggak dan mengantikannya dengan menjual semula pinjaman yang berbayar. Pembelian balik dan penjualan semula keatas pinjaman gadai janji dibuat melalui kontrek perjanjian. Bayaran balik pinjaman dibuat mengikut tempoh dan kadar faedah yang ditetapkan dalam jadual bayaran balik pinjaman. Faedah ke atas pinjaman yang dibayar diambilkira dalam Penyata Pendapatan sebagai perbelanjaan faedah dalam tahun kewangan yang berkenaan.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

4. DASAR - DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

(h) Pengiktirafan Pendapatan

Pendapatan faedah diiktiraf mengikut asas akruan. Pendapatan faedah pinjaman selain dari pinjaman sewa beli, diiktiraf mengikut kaedah bulanan sepanjang tempoh pinjaman. Pendapatan faedah dari pembiayaan sewa beli diiktiraf sekata selama tempoh pinjaman seperti termaktub dalam perjanjian pembiayaan. Pendapatan dari pembiayaan perbankan islam diiktiraf pada asas akruan menurut prinsip Shariah.

Apabila suatu akaun dikelaskan sebagai tidak berbayar, pengiktirafan pendapatan akan digantung sehingga ianya direalisasi pada asas tunai. Pendapatan dari pembiayaan yang direkod sebelum ianya menjadi tidak berbayar akan dipanggil semula 'claw back' selama tempoh daripada hari pertama ia menjadi tidak berbayar. Akaun pelanggan dianggap tidak berbayar jika pembayaran semula tertunggak selama tiga bulan atau lebih dari tarikh mula pembayaran pembiayaan tidak dilakukan.

Pendapatan dividen diiktiraf pada asas tunai.

Pendapatan sewa diiktiraf berdasarkan akruan menurut Perjanjian Sewa.

(i) Manfaat-Manfaat Kakitangan

Manfaat Kakitangan Jangka Pendek

Manfaat-manfaat jangka pendek seperti upah, gaji, bonus dan caruman keselamatan sosial diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam tahun di mana khidmat diberikan oleh pekerja-pekerja Perbadanan. Ketidakhadiran terimbuh terkumpul jangka pendek seperti cuti tahunan berbayar adalah diiktiraf apabila perkhidmatan diberikan oleh kakitangan yang meningkatkan hak mereka bagi ketidakhadiran terimbuh masa hadapan dan ketidakhadiran terimbuh tak terkumpul jangka pendek seperti cuti sakit adalah diiktiraf apabila berlakunya ketidakhadiran itu.

Rancangan Caruman Tetap

Seperti mana yang dikehendaki oleh undang-undang, Perbadanan membuat caruman kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dan caruman-caruman tersebut dikira sebagai perbelanjaan di dalam penyata pendapatan apabila ianya dibuat.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

4. DASAR - DASAR PERAKAUNAN UTAMA (SAMBUNGAN)

(j) Cukai Pendapatan

Cukai pendapatan atas lebihan atau kerugian tahun semasa merangkumi cukai semasa dan tertunda, dan diiktiraf di dalam penyata pendapatan.

Cukai semasa ialah jumlah anggaran cukai pendapatan perlu dibayar di atas lebihan kena cukai untuk tahun semasa dan dikira berdasarkan kadar cukai yang telah diwartakan atau diwartakan dengan tetap pada tarikh lembaran imbangan.

Cukai tertunda diperuntukkan menggunakan kaedah liabiliti, di atas perbezaan sementara di antara asas cukai aset dan liabiliti dengan jumlah dibawanya di dalam penyata pendapatan. Pada dasarnya liabiliti cukai tertunda diiktiraf semua perbezaan sementara kena cukai dan aset cukai tertunda diiktiraf untuk semua perbezaan sementara yang tidak dikenakan cukai, kerugian cukai belum diguna dan kredit cukai belum diguna pada takat kemungkinan wujudnya lebihan kena cukai, kerugian cukai belum diguna dan kredit cukai belum diguna boleh digunakan.

Cukai tertunda dikira mengikut kadar cukai yang dijangkakan akan diguna pada masa aset ini dijual atau liabiliti ini diselesaikan, berdasarkan kepada kadar cukai yang telah diwartakan atau diwartakan dengan tetap pada tarikh lembaran imbangan.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

5. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

2013	Kerja dalam proses	Tanah milik pajak	Bangunan	Perabot dan peralatan pejabat	Kenderaan bermotor	Peralatan komputer	Aset Bernilai Rendah	Jumlah
Kos	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM
Pada 1 Januari	5,459,624	11,246,400	30,537,075	3,860,226	2,990,928	13,115,653	16,880	67,226,786
Pindaan	(32,189)	-	32,189	-	-	-	-	-
Tambahan	1,312,363		202,324	169,875	257,750	1,022,970	3,303	2,968,585
Penjualan/Dihapus kira	-		(13,470)	(70,917)	(264,782)	(132,169)	-	(481,338)
Pada 31 Disember 2013	6,739,798	11,246,400	30,758,118	3,959,184	2,983,896	14,006,454	20,183	69,714,033
Susut nilai terkumpul								
Pada 1 Januari	-	1,194,164	7,264,854	3,075,558	1,541,130	8,783,520	16,880	21,876,106
Caj bagi tahun berkenaan	-	151,656	1,129,096	349,752	514,315	2,340,761	3,303	4,488,883
Penjualan	-	-	(13,468)	(69,180)	(264,778)	(132,137)	-	(479,563)
Pada 31 Disember 2013	-	1,345,820	8,380,482	3,356,130	1,790,667	10,992,144	20,183	25,885,426
Nilai buku bersih								
Pada 31 Disember 2013	6,739,798	9,900,580	22,377,636	603,054	1,193,229	3,014,310	-	43,828,607
Pada 31 Disember 2012	5,453,624	10,052,236	23,272,221	784,668	1,449,798	4,222,133	-	45,234,680
Susut nilai bagi tahun 2012	-	113,600	588,253	372,840	428,840	2,197,558	11,893	3,712,984

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

5. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN (SAMBUNGAN)

Nilai buku bersih tanah pegangan pajak terdiri dari:	2013 RM	2012 RM
Tanah pegangan pajak jangka panjang	9,877,288	10,027,698
Tanah pegangan pajak jangka pendek	23,292	24,538
PADA 31 DISEMBER	9,900,580	10,052,236

Geran-geran tanah bagi tanah dan bangunan pegangan pajak berjumlah RM3,798,556 (2012: RM3,798,556) adalah dalam proses pendaftaran di bawah nama Perbadanan.

Semua aset telah dicagarkan kepada bank-bank untuk kemudahan kredit yang diberikan kepada Perbadanan.

Pada 22 Oktober 2013 Unit Perancang Ekonomi Negeri telah memilih Perbadanan Pinjaman Sabah untuk menyelia mengubahsuai dua buah bangunan yang dimiliki oleh Perbadanan kepada satu Pusat Transformasi Bandar.

6. PELABURAN DALAM ENTITI KAWALAN BERSAMA

	2013 RM	2012 RM
Saham tidak disebutharga, pada kos	125,000	125,000
Modal yang dilaburkan	7,998,199	7,998,199
Bahagian Perbadanan dalam entiti kawalan bersama	3,656,522	2,068,917
	11,779,721	10,192,116

Nama Syarikat	Faedah Berkesan		Activiti Utama	Tempat Perbadanan
	2013	2012		
Bayview Properties Sdn Bhd	50%	50%	Pembangunan dan Pembinaan	Malaysia

Lembaran Imbangan bagi bahagian Perbadanan dalam entiti kawalan bersama adalah seperti berikut:

	2013 RM	2012 RM
Aset Tidak Semasa	3,521,543	3,355,107
Aset Semasa	11,926,490	12,032,069
Liabiliti Tidak Semasa	-	(202,661)
Liabiliti Semasa	(11,666,511)	(12,990,598)
ASET BERSIH	3,781,522	2,193,917

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

6. PELABURAN DALAM ENTITI KAWALAN BERSAMA (SAMBUNGAN)

Penyata pendapatan bagi bahagian Perbadanan dalam entiti kawalan bersama adalah seperti berikut:

	2013 RM	2012 RM
Hasil Perbelanjaan	5,757,622 (3,802,930)	3,875,838 (3,185,146)
KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI Cukai	1,954,692 (181,771)	690,692 -
LEBIHAN SELEPAS CUKAI	1,772,921	690,692

7. PELBAGAI PENERIMAAN

	2013 RM	2012 RM
Lain-lain penerimaan, deposit dan prabayar	489,033	16,503,634
Pusat Transformasi Bandar Sabah	33,518	-
Harta tanah dihalang tebus	413,608	744,837
PADA 31 DISEMBER	936,159	17,248,471

Perbadanan telah dipilih oleh Kerajaan Negeri untuk mengurus Pusat Transformasi Bandar Sabah. Pusat ini telah memulakan pra-operasinya pada 16 Disember 2013, pelancaran akan diadakan pada 23 Januari 2014 diikuti dengan pembukaan rasmi yang akan diadakan pada bulan Februari 2014.

Perbelanjaan untuk operasi Pusat Transformasi Bandar Sabah dianggap sebagai bayaran bagi pihak dan perbelanjaan akan dibayar balik oleh Kerajaan Persekutuan Malaysia.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

8. PELABURAN

	2013 RM	2012 RM
PELABURAN SIAR HARGA DALAM MALAYSIA		
Kos	4,988,359	4,883,955
TOLAK: PERUNTUKAN ROSOTNILAI DALAM PELABURAN SIAR HARGA	(1,165,842)	(1,275,966)
JUMLAH PELABURAN SIAR HARGA	3,822,517	3,607,989
NILAI PASARAN SEKURITI	3,822,517	3,607,989
PELABURAN DALAM UNIT AMANAH		
NILAI SEKURITI PELABURAN KONVENTIONAL	1,057,091	14,479,605
NILAI SEKURITI PELABURAN ISLAMIK	69,095,524	9,336,142
JUMLAH PELABURAN DALAM UNIT AMANAH	70,152,615	23,815,747
JUMLAH KESELURUHAN PELABURAN	73,975,132	27,423,736

9. DEPOSIT

	2013 RM	2012 RM
<i>Deposit tetap</i>		
Bank berlesen	19,086,114	2,355,518

10. PEMBIAYAAN, PENDAHULUAN DAN LAIN – LAIN PINJAMAN

	2013 RM	2012 RM
Pinjaman perumahan dan projek	2,063,450,475	1,594,486,509
Pinjaman Sewa Beli	2,878,590	4,485,624
Lain-lain pinjaman	14,366,942	24,646,990
Pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain pinjaman kasar	2,080,696,007	1,623,619,123
Faerah pendapatan tergantung	(14,220,296)	(20,112,110)
Peruntukan hutang lapuk dan ragu bagi pembiayaan		
- Khusus	(35,615,019)	(32,950,359)
- Am	(30,462,910)	(23,558,350)
	2,000,397,782	1,546,998,304
Penerimaan tak diketahui	(34,631)	(2,004,016)
PEMBIAYAAN, PENDAHULUAN DAN LAIN-LAIN PINJAMAN BERSIH	2,000,363,151	1,544,994,288

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

10. PEMBIAYAAN, PENDAHULUAN DAN LAIN – LAIN PINJAMAN (SAMBUNGAN)

Pinjaman perumahan dan projek dianalisis mengikut jenis-jenis sektor ekonomi seperti berikut:-

Pinjaman perumahan dan projek:	2013 RM	2012 RM
Pinjaman kakitangan kerajaan negeri	60,573,729	73,314,214
Pinjaman kakitangan kerajaan pusat	157,406	249,831
Pinjaman perumahan bandar	23,200,293	26,742,755
Pinjaman perumahan luar bandar	353,124	363,749
Projek industri, penternakan haiwan, pertanian	18,919,468	45,925,058
Pinjaman pembiayaan semula	4,025,957	5,461,910
Pinjaman eksekutif	182,698,912	285,665,556
Pembiayaan <i>i</i> -eksekutif	1,758,260,110	1,140,222,936
Pinjaman kakitangan	1,967,999	1,843,278
Pinjaman komuniti	107,655	480,802
Pinjaman bercagaran	13,185,821	14,119,135
Pinjaman organik	1	97,285
	2,063,450,475	1,594,486,509

Pada 1hb Julai 2013 kerajaan telah mengenakan had tempoh matang 10 tahun ke atas semua pinjaman peribadi. Perbadanan Pinjaman Sabah tidak berada di bawah kuasa Bank Negara oleh itu tidak diperlukan untuk mengikuti syarat yang ditetapkan oleh mereka. Perbadanan Pinjaman Sabah walau bagaimanapun, telah menerima pakai garis panduan Bank Negara pada 1hb September 2013.

Lain-lain pinjaman merujuk kepada tiga Skim Perumahan Kos Rendah yang diambil alih oleh Perbadanan dari LPPB pada 1 Januari 1995, 17 November 1999 dan 1 Januari 2005. Selepas pengambilalihan tersebut Perbadanan menanggung pinjaman oleh LPPB daripada Kerajaan Negeri Sabah yang berkaitan dengan skim-skim tersebut.

Skim pertama terdiri dari 42 projek di seluruh Negeri Sabah dengan jumlah sebanyak RM35,767,874. Perbadanan mengambil alih 2,750 Akaun Sewa di bawah skim ini.

Skim kedua terdiri dari 6 projek di seluruh Negeri Sabah berjumlah nilai sebanyak RM20,772,148. Perbadanan juga mengambil alih 593 Akaun Sewa di bawah skim ini.

Skim ketiga terdiri dari 5 projek di seluruh Negeri Sabah dengan jumlah nilai sebanyak RM14,981,992. Perbadanan juga mengambil alih 599 Akaun Sewa di bawah skim ini.

Pengerakan dalam peruntukan untuk hutang lapuk dan ragu dan pembiayaan serta faedah tergantung/pendapatan tergantung adalah seperti berikut:-

PERUNTUKAN KHUSUS	2013 RM	2012 RM
Pada 1 Januari	32,950,359	39,591,529
Peruntukan dibuat dalam tahun semasa	18,558,649	20,657,964
Jumlah dimasuk kira semula bagi pemungutan semula	(7,036,444)	(13,000,976)
Jumlah dihapus kira	(8,857,545)	(14,298,158)
PADA 31 DISEMBER	35,615,019	32,950,359

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

10. PEMBIAYAAN, PENDAHULUAN DAN LAIN – LAIN PINJAMAN (SAMBUNGAN)

PERUNTUKAN AM	2013 RM	2012 RM
Pada 1 Januari	23,558,350	20,622,077
Peruntukan dibuat dalam tahun semasa	6,904,560	2,936,273
PADA 31 DISEMBER	30,462,910	23,558,350

Peratus peruntukan am daripada jumlah pinjaman tolak peruntukan khusus dan faedah tergantung/pendapatan tergantung

1.5% 1.5%

FAEDAH TERGANTUNG/PENDAPATAN TERGANTUNG	2013 RM	2012 RM
Pada 1 Januari	20,112,110	23,887,217
Peruntukan dibuat dalam tahun semasa	8,192,320	12,263,330
Jumlah dimasuk kira semula bagi pemungutan semula	(10,895,299)	(12,225,862)
Jumlah dihapus kira	(3,188,835)	(3,812,575)
PADA 31 DISEMBER	14,220,296	20,112,110

11. PEMINJAMAN

<i>Bercagar,</i>	2013 RM	2012 RM
Pinjaman daripada Syarikat Cagamas Berhad melalui perantaraan kewangan	75,561,872	86,142,193
Pinjaman daripada bank berlesen	38,360,694	58,814,040
Overdraft Bank	-	1,562,301
	113,922,566	146,518,534
<i>Tidak Bercagar,</i>		
Pinjaman daripada Kerajaan Negeri Sabah	243,759,792	243,759,792
Pinjaman daripada Sekuriti Hutang		
Nota Jangka Pertengahan	1,080,000,000	800,000,000
Pinjaman daripada bank berlesen	314,057,204	70,000,000
Overdraft bank /cashline	676,703	2,348,633
	1,638,493,699	1,116,108,425
JUMLAH PEMINJAMAN	1,752,416,265	1,262,626,959

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

11. PEMINJAMAN (SAMBUNGAN)

Cagamas Berhad

Peminjaman dari Syarikat Cagamas Berhad melalui perantaraan kewangan bercagarkan sebahagian pinjaman perumahan kakitangan Kerajaan Negeri dengan jumlah agregat RM75,561,872 (2012: RM86,142,193) dan dengan jumlah agregat sebahagian pinjaman sewa-beli. Pinjaman ini dikenakan faedah di antara 4.75% hingga 5.55% (2012 : 4.75% hingga 5.55%) setahun.

Bank Berlesen

Peminjaman dari bank berlesen bercagarkan kepada sebahagian pinjaman eksekutif berjumlah RM38,360,694 (2012: RM58,814,040) dikenakan faedah di antara 4.37% to 4.80% (2012 : 4.37% to 4.80%) setahun.

Kemudahan overdraf bank dicagarkan dengan jaminan negatif ke atas aset Perbadanan dan dikenakan faedah pada 6.55% (2012: 6.55%) setahun.

Peminjaman dari Kerajaan Negeri Sabah perlu dibayar balik seperti berikut:-

	Bebas faedah RM	Faedah dikenakan RM	Jumlah RM
2013			
Dalam tempoh satu tahun	-	233,276,790	233,276,790
Selepas satu sehingga lima tahun	-	2,972,034	2,972,034
Selepas lima tahun	1,000,000	6,510,968	7,510,968
JUMLAH	1,000,000	242,759,792	243,759,792
2012			
Dalam tempoh satu tahun	-	232,139,532	232,139,532
Selepas satu sehingga lima tahun	-	3,531,954	3,531,954
Selepas lima tahun	1,000,000	7,088,306	8,088,306
JUMLAH	1,000,000	242,759,792	243,759,792

Peminjaman daripada Kerajaan Negeri Sabah yang perlu dibayar dalam tempoh setahun adalah tertakluk kepada tuntutan daripada Kerajaan Negeri Sabah.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

11. PEMINJAMAN (SAMBUNGAN)

Kadar faedah bagi peminjaman daripada Kerajaan Negeri Sabah adalah di antara 0% hingga 7% setahun (2012: 0% hingga 7%) setahun.

Nota Jangka Pertengahan

No	Tarikh penerbitan	Tarikh matang	Tempoh (bulan)	Harga terbitan	Kadar setahun		Amaun Nominal RM
					Kupon (%)	Hasil (%)	
1	02-Feb-2011	31-Jan-2014	36	100.00	4.30	0.00	30,000,000
2	18-Apr-2011	19-Apr-2014	36	100.00	4.30	0.00	15,000,000
3	07-Mei-2010	04-Mei-2014	48	100.00	5.30	0.00	5,000,000
4	25-Mei-2010	20-Mei-2014	48	100.00	5.20	0.00	20,000,000
5	04-Jul-2011	04-Jul-2014	36	100.00	4.30	0.00	10,000,000
6	16-Mei-13	15-Nov-13	6	100.00	3.51	0.00	50,000,000
7	23-Mei-13	22-Nov-13	6	100.00	3.50	0.00	50,000,000
8	31-Jul-13	30-Jan-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
9	07-Aug-13	07-Feb-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
10	16-Aug-13	10-Feb-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
11	30-Aug-13	28-Feb-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
12	04-Sep-13	04-Mar-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
13	13-Dis-13	10-Jun-14	6	100.00	3.78	0.00	100,000,000
14	26-Jun-13	26-Jun-15	24	100.00	3.60	0.00	50,000,000
15	22-Dis-11	22-Dec-16	60	100.00	4.10	0.00	50,000,000
16	25-Jun-12	23-Jun-17	60	100.00	4.05	0.00	50,000,000
17	22-Dis-11	21-Dec-18	85	100.00	4.25	0.00	100,000,000
18	25-Jun-12	25-Jun-19	85	100.00	4.20	0.00	70,000,000
19	22-Dis-11	22-Dec-21	121	100.00	4.45	0.00	100,000,000
20	25-Jun-12	24-Jun-22	121	100.00	4.40	0.00	80,000,000
21	22-Dis-11	22-Dec-26	182	100.00	4.85	0.00	50,000,000
					JUMLAH	1,080,000,000	

12. PELBAGAI BELUM BAYAR DAN AKRUAN

	2013 RM	2012 RM
Faedah belum bayar	22,645,039	36,606,766
Pelbagai liabiliti belum bayar dan akruan	23,139,280	17,555,429
Dividen belum bayar	-	3,750,000
PADA 31 DISEMBER	45,784,319	57,912,195

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

13. MODAL SYER

	2013 RM	2012 RM
Saham biasa RM1 sesaham		
Dibenarkan	200,000,000	200,000,000
	2013 RM	2012 RM
Diterbitkan dan dibayar sepenuhnya		
Pada 1 Jan	165,000,000	150,000,000
Diterbit pada tahun semasa	17,000,000	15,000,000
	PADA 31 DISEMBER	165,000,000
	182,000,000	165,000,000

14. DANA RIZAB TIDAK BOLEH DIAGIHKAN

Dana Rizab ini dihasilkan daripada dividen bersih atas pelaburan dalam Amanah Raya Berhad. Dana Rizab ini diwujudkan semata-mata untuk membiayai kos perubatan kakitangan yang telah bersara, tertakluk kepada terma yang telah diluluskan.

15. DANA TERKUMPUL

Selaras dengan Akta Kewangan, 2007, sistem satu peringkat telah diperkenalkan dan berkuatkuasa dari tahun taksiran 2008. Di bawah sistem satu peringkat, cukai ke atas keuntungan syarikat adalah cukai akhir dan dividen yang diagihkan kepada pemegang-pemegang saham akan dikecualikan daripada cukai. Dengan pelaksanaan sistem satu peringkat, syarikat-syarikat yang mempunyai baki kredit dalam akaun Seksyen 108 dibenarkan sama ada untuk memilih opsyen tidak boleh batal untuk beralih kepada sistem satu peringkat atau terus menggunakan baki kredit sedia ada pada 31 Disember 2007 selepas pelarasan bagi apa-apa potongan cukai untuk tujuan pengagihan dividen, sehingga 31 Disember 2013.

Perbadanan tidak memilih opsyen tidak boleh batal untuk mengabaikan baki Seksyen 108 yang ada yang terkumpul sehingga 31 Disember 2007. Oleh itu, Perbadanan dibenarkan untuk terus menggunakan baki yang ada dalam Seksyen 108 untuk tujuan pengagihan dividen sehingga baki kredit telah digunakan sepenuhnya atau apabila tamat tempoh peralihan enam tahun pada 31 Disember 2013, yang mana lebih awal.

Tertakluk kepada persetujuan oleh Lembaga Hasil Dalam Negeri, Perbadanan mempunyai kredit cukai yang mencukupi di bawah Seksyen 108 (6) Akta Cukai Pendapatan, 1967 dan pendapatan dikecualikan cukai di bawah Seksyen 12 Akta Cukai Pendapatan (dipinda), 1999 untuk menjelaskan pembayaran dividen daripada dana terkumpul Perbadanan.

16. PENDAPATAN FAEDAH

	2013 RM	2012 RM
Pembentukan, pendahuluan dan lain-lain pinjaman	155,987,773	129,293,334
Faedah daripada bank berlesen	847,909	4,246,694
	156,835,682	133,540,028

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

17. PERBELANJAAN FAEDAH

	2013 RM	2012 RM
Peminjaman dari Kerajaan Negeri Sabah	1,693,035	1,940,450
Peminjaman dari Syarikat Cagamas Berhad melalui perantaraan kewangan	4,229,237	5,166,658
Peminjaman dari bank berlesen	6,861,682	7,987,031
Peminjaman dari Kertas Perdagangan dan Nota Jangka Pertengahan	42,129,698	35,729,525
Peminjaman dari Sukuk	2,368,320	709,186
Overdraf bank	124,015	68,730
	57,405,987	51,601,580

18. PENDAPATAN BUKAN FAEDAH

	2013 RM	2012 RM
Dividen kasar sekuriti pelaburan	230,080	216,694
Peruntukan untuk pengurangan nilai sekuriti pelaburan yang di masuk kira semula	110,124	73,427
Komisen insuran	6,733,703	3,874,916
Lain-lain pendapatan	11,860	1,785
Pendapatan sewaan	255,852	218,412
Pendapatan dari pemulihan pinjaman	1,134,838	507,928
Pendapatan dari penyelesaian awal	734,862	1,536,108
Untung dari penjualan harta tanah, loji dan peralatan	39,869	82,728
Untung dari penjualan harta tanah dihalang tebus	239,771	108,098
Yuran pentadbiran	40,387	39,318
Yuran pemprosesan	16,605,993	11,530,094
Yuran dokumentasi dan pendaftaran	3,122	4,772
	26,140,461	18,194,280

19. PERBELANJAAN BUKAN FAEDAH

	2013 RM	2012 RM
Peruntukan hutang rugu bagi pembiayaan, pendahuluan dan lain-lain pinjaman	18,426,765	10,593,261
Peruntukan bagi tuntutan	60,000	5,000
	18,486,765	10,598,261

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

20. PERBELANJAAN OPERASI

	2013 RM	2012 RM
Caj bank	16,614	13,124
Caruman pence	9,223	17,571
Caruman kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	1,459,246	1,397,454
Elaun pelatih	164,891	178,386
Elektrik dan air	438,237	409,431
Gaji, elauan dan bonus	14,588,851	14,556,251
Imbuhan audit	38,875	38,875
Insuran kakitangan	103,065	103,659
Kebajikan kakitangan	332,669	393,051
Keraian	52,795	50,763
Latihan kakitangan	617,821	441,134
Pengiklanan	84,559	54,944
Perbelanjaan Program Kertas Perdagangan/		
Nota Jangka Pertengahan	232,400	256,000
Perbelanjaan ahli Perbadanan	598,508	581,771
Perbelanjaan perjalanan kakitangan	159,687	306,686
Perbelanjaan perubatan kakitangan	131,137	152,944
Perbelanjaan kenderaan	349,362	365,027
Perbelanjaan guaman	81,314	20,124
Perbelanjaan am	298,091	216,312
Perbelanjaan komputer	5,892,184	1,139,202
Perbelanjaan Pemasaran	1,507,708	1,249,932
Perbelanjaan pemulihan	86,574	24,308
Perbelanjaan sumber luar	50,520	102,622
Perbelanjaan perangkat komputer	20,547	6,057
Percetakan dan alatulis	250,509	259,501
Perbelanjaan Penasihat Syariah	19,080	19,080
Pemeliharaan pejabat	965,424	828,801
Pos, telefon dan telegram	335,234	354,253
Projek perkhidmatan masyarakat	5,000,000	5,000,000
Sewa premis	26,433	41,933
Susutnilai harta tanah, loji dan peralatan	4,488,883	3,712,984
Yuran perakaunan	9,275	27,881
Yuran Angkasa	1,821,688	1,492,879
Yuran servis Amanah Raya	3,669	3,299
Yuran Sukuk	2,368,320	709,186
	40,235,073	33,816,239

Termasuk dalam belanja pentadbiran am ialah imbuhan penasihat Syariah berjumlah RM19,080
(2012: RM19,080)

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

21. PERBELANJAAN CUKAI

	2013 RM	2012 RM
Perbelanjaan cukai semasa	20,485,416	13,100,000
Cukai Keuntungan Harta Tanah	11,020	-
Pindahan bagi tahun taksiran lepas	4,030,081	110,826
	24,526,517	13,210,826

Berikut ialah penyesuaian di antara perbelanjaan cukai pendapatan dikenakan ke atas lebihan sebelum cukai mengikut kadar cukai pendapatan berkanun dan perbelanjaan cukai pendapatan mengikut kadar cukai efektif bagi Perbadanan.

	2013 RM	2012 RM
Lebihan sebelum cukai	66,848,318	55,718,228
Cukai pada kadar berkanun 25%	16,712,080	13,929,557
Pendapatan tidak dikenakan cukai	(57,973)	(265,885)
Perbelanjaan tidak boleh ditolak untuk tujuan cukai	3,831,309	3,294,585
Cukai bagi tahun yang lepas	4,030,081	110,826
Cukai Keuntungan Harta Tanah	11,020	-
Cukai aset/(liabiliti) tertunda yang belum diiktiraf	-	(3,858,257)
Perbelanjaan cukai untuk tahun semasa	24,526,517	13,210,826

22. PELARASAN BAGI TAHUN LEPAS

Pada tahun kewangan semasa, Kumpulan telah membuat pelarasan tahun lepas bagi bahagian keuntungan dan perbelanjaan cukai dari entiti kawalan bersama disebabkan oleh penggunaan penyata kewangan entiti kawalan bersama yang belum diaudit:

Kesan ke atas keuntungan terkumpul	2013 RM	2012 RM
Pada 1 Januari , seperti yang dinyatakan sebelumnya	175,712,096	153,996,100
Pelarasan tahun lepas	(158,608)	(381,667)
Pada 1 Januari , seperti yang dinyatakan semula	175,553,488	153,614,433

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

22. PELARASAN BAGI TAHUN LEPAS (SAMBUNGAN)

Jumlah perbandingan bagi bahagian keuntungan dan perbelanjaan cukai dari entiti kawalan bersama bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2012 telah dinyatakan semula seperti berikut:

	Sebelum pelarasan RM	Pelarasan RM	Selepas pelarasan RM
Bahagian keuntungan	1,958,238	(3,547)	1,954,691
Perbelanjaan cukai	-	(181,770)	(181,770)

23. DIVIDEN

	2013 RM	2012 RM
<i>Dibayar,</i>		
Dividen interim kasar sebanyak 11 sen (2012 : 14 sen) tolak cukai bagi tahun 2013/2012	18,000,000	17,250,000
Dividen akhir kasar sebanyak 1 sen (2012 : 26 sen) tolak cukai bagi tahun 2013/2012	1,000,000	3,750,000
	19,000,000	21,000,000
<i>Diluluskan,</i>		
Dividen interim kasar sebanyak 11 sen (2012: 14 cents) tolak cukai bagi tahun 2013/2012	18,000,000	17,250,000
Dividen akhir kasar sebanyak 1 sen (2012: 3 cents) tolak cukai bagi tahun 2013/2012	1,000,000	3,750,000
	19,000,000	21,000,000

24. KOMITMEN MODAL

	2013 RM	2012 RM
<i>Hartanah, logi dan peralatan</i>		
Yang diluluskan tetapi belum dikontrakkan	10,026,000	11,110,000

25. INSTRUMEN KEWANGAN

Instrumen kewangan merangkumi aset kewangan, liabiliti kewangan dan instrumen kewangan luar kunci kira-kira. Nilai saksama merupakan jumlah sesuatu aset kewangan yang boleh ditukarkan atau liabiliti kewangan dijelaskan, antara pihak-pihak yang berpengetahuan dan bersedia dalam urus niaga setara.

Maklumat nilai saksama bagi aset dan liabiliti bukan kewangan tidak dimasukkan kerana ia tidak termasuk dalam skop MASB 24 yang menghendaki maklumat nilai saksama didedahkan.

Jumlah nilai saksama oleh setiap instrumen kewangan adalah anggaran munasabah setakat tarikh lembaran imbalan.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

26. MAKLUMAT KAKITANGAN

	2013 RM	2012 RM
Kos Kakitangan	16,328,021	16,366,672
Bilangan kakitangan pada akhir tahun (kecuali ahli-ahli lembaga Perbadanan)	186	187

27. PROJEK KHIDMAT KEMASYARAKATAN

Perbadanan telah mendapat kelulusan daripada Kementerian Kewangan untuk menggunakan sebahagian daripada lebihan bersih dalam setiap tahun kewangan untuk membiayai projek-projek komuniti di dalam Negeri. Jumlah yang dibelanjakan adalah tidak melebihi daripada lima peratus daripada lebihan bersih setiap tahun. Pada tahun 2012, Kementerian Kewangan telah meluluskan peningkatkan sumbangan daripada lima (5) peratus ke sepuluh (10) peratus.

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

28. PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM

Status transaksi dan hasil untuk tahun kewangan yang berakhir pada tarikh 31 Disember 2013 di bawah perniagaan Perbankan Islam Perbadanan adalah sebagai berikut:

Lembaran Imbangan pada 31 Disember 2013

	Nota	2013 RM	2012 RM
ASET			
Pelaburan Islamik	c	69,095,524	9,336,142
Deposit Tetap	d	300,000	300,000
Pembiayaan dan pendahuluan	e	1,721,754,290	1,117,722,937
Pelbagai penerimaan		150,815	306,214
Wang tunai dan baki di bank		<u>3,961,699</u>	<u>6,122,436</u>
JUMLAH ASET		1,795,262,328	1,133,787,729
LIABILITI DAN DANA PERBANKAN ISLAM			
Peminjaman	f	1,314,733,907	570,860,041
Pelbagai belum bayar dan akruan	g	199,843,774	366,635,474
JUMLAH LIABILITI		1,514,577,681	937,495,515
Dana Perbankan Islam		112,000,000	112,000,000
Rizab		168,684,647	84,292,214
JUMLAH DANA PERBANKAN ISLAM		280,684,647	196,292,214
JUMLAH LIABILITI DAN DANA PERBANKAN ISLAM		1,795,262,328	1,133,787,729

Penyata Pendapatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2013

	Note	2013 RM	2012 RM
Pendapatan dari pembiayaan dan pendahuluan Kos Kewangan	h i	139,564,536 (39,964,690)	93,817,076 (22,735,399)
PENDAPATAN BERSIH		99,599,846	71,081,677
Perbelanjaan bukan keuntungan	j	(13,750,660)	(11,157,705)
JUMLAH PENDAPATAN BERSIH		85,849,186	59,923,972
Perbelanjaan operasi	k	(1,454,910)	(844,038)
KEUNTUNGAN SEBELUM CUKAI		84,394,276	59,079,934

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

28. PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM (SAMBUNGAN)

Penyata Perubahan Dalam Ekuiti Pemegang Syer Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013

	Dana Perbankan Islam RM	Rizab RM	Jumlah RM
2013			
PADA 1 JANUARI	112,000,000	84,292,214	196,292,214
Pindaan angka bagi tahun kewangan sebelumnya	-	(1,843)	(1,843)
Lebihan bersih bagi tahun kewangan semasa	-	84,394,276	84,394,276
PADA 31 DISEMBER	112,000,000	168,684,647	280,684,647
2012			
PADA 1 JANUARI	112,000,000	25,212,280	137,212,280
Pindaan bagi tahun kewangan			
Lebihan bersih bagi tahun kewangan	-	59,079,934	59,079,934
PADA 31 DISEMBER	112,000,000	84,292,214	196,292,214

Penyata Aliran Tunai bagi tahun Berakhir 31 Disember 2013

	2013 RM	2012 RM
ALIRAN TUNAI DARI AKTIVITI OPERASI		
Lebihan sebelum cukai	84,394,276	59,079,934
<i>Pelarasan bagi:</i>		
Peruntukan pembiayaan lapuk dan ragu	(13,750,660)	(11,157,705)
Pendapatan tergantung	1,143,409	594,451
LEBIHAN OPERASI SEBELUM PERUBAHAN MODAL KERJA	71,787,025	48,516,680
<i>Perubahan modal kerja:</i>		
Pembiayaan dan pendahuluan	(591,424,101)	(496,506,991)
Pelbagai penerimaan	155,399	(162,233)
Pelbagai belum bayar dan akruan	(166,793,544)	265,145,256
TUNAI DIGUNAKAN DALAM AKTIVITI OPERASI	(686,275,221)	(183,007,288)
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN		
Pembelian sekuriti pelaburan islamik	(59,759,382)	(9,336,142)
TUNAI BERSIH DIPEROLEHI DARIPADA DALAM AKTIVITI PELABURAN	(59,759,382)	(9,336,142)
ALIRAN TUNAI DARI AKTIVITI PEMBIAYAAN		
Pengeluaran/(bayaran balik) peminjaman bersih	744,057,204	100,000,000
TUNAI BERSIH DIPEROLEHI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN	744,057,204	100,000,000

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

28. PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM (SAMBUNGAN)

Penyata Aliran Tunai bagi tahun Berakhir 31 Disember 2013 (Sambungan)

	2013 RM	2012 RM
Lebihan/(Kurangan) bersih dalam tunai dan kesetaraan tunai	(1,977,399)	(92,343,430)
Tunai dan kesetaraan tunai pada awal tahun	5,562,395	97,905,825
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN	3,584,996	5,562,395
<i>Tunai dan kesetaraan tunai terdiri daripada:-</i>		
	2013 RM	2012 RM
Tunai dan baki dalam bank	3,961,699	6,122,436
Cashline	(676,703)	(860,041)
Deposit	300,000	300,000
	3,584,996	5,562,395

Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013

(a) Dasar perakaunan yang signifikan

Dasar perakaunan yang dilaksanakan oleh perniagaan perbankan islam konsisten dengan yang digunakan oleh Perbadanan sebagaimana diungkapkan dalam Nota 4 ternyata di dalam laporan kewangan Perbadanan.

(b) Dasar penyediaan akaun

Laporan kewangan perniagaan perbankan Islam telah disusun secara konsisten dengan laporan kewangan seperti yang dinyatakan dalam Nota 3 dari Perbadanan, dan telah disusun pada atas akruan.

(c) Pelaburan Islamik

	2013 RM	2012 RM
Nilai sekuriti pelaburan islamik	69,095,524	9,336,142

(d) Deposit

	2013 RM	2012 RM
Deposit Tetap (Mudharabah)	300,000	300,000

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

28. PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM (SAMBUNGAN)

Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013

(e) Pembiayaan dan Pendahuluan

	2013 RM	2012 RM
Pembiayaan Bai' Inah	1,758,260,110	1,140,222,936
Pembiayaan dan pendahuluan kasar	1,758,260,110	1,140,222,936
Pendapatan kewangan tergantung	(1,143,409)	(594,451)
Peruntukan pembiayaan lapuk dan ragu		
- Khusus	(9,142,803)	(4,723,227)
- Am	(26,219,608)	(17,183,109)
	1,721,754,290	1,117,722,149
Penerimaan tak diketahui	-	788
PEMBIAYAAN DAN PENDAHULUAN BERSIH	1,721,754,290	1,117,722,937

Pengerakan dalam peruntukan untuk pembiayaan lapuk dan ragu serta pendapatan tergantung adalah seperti berikut:-

	2013 RM	2012 RM
PERUNTUKAN KHUSUS		
Pada 1 Januari	4,723,227	1,448,619
Peruntukan yang dibuat dalam tahun semasa	6,146,175	3,902,178
Jumlah dipungut balik daripada pemulihan	(1,432,015)	(627,570)
Jumlah yang dihapus kira	(294,584)	-
PADA 31 DISEMBER	9,142,803	4,723,227

	2013 RM	2012 RM
PERUNTUKAN AM		
Pada 1 Januari	17,183,109	9,300,012
Peruntukan yang dibuat dalam tahun semasa	9,036,499	7,883,097
PADA 31 DISEMBER	26,219,608	17,183,109

Pada % daripada pembiayaan kasar dan pendahuluan tolak
Peruntukan khusus dan pendapatan kewangan tergantung 1.5% 1.5%

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

28. PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM (SAMBUNGAN)

Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013

Pendapatan kewangan tergantung	2013 RM	2012 RM
Pada 1 Januari	594,451	271,795
Pendapatan kewangan tergantung dalam tahun semasa	1,808,969	1,087,130
Jumlah dipungut balik daripada pemulihan	(1,256,852)	(764,474)
Jumlah yang dihapus kira	(3,159)	-
PADA 31 DISEMBER	1,143,409	594,451

(f) Peminjaman

Tidak Bercagar,	2013 RM	2012 RM
Pembiayaan daripada Sukuk		
Nota Jangka Pertengahan Islam	1,000,000,000	500,000,000
Pembiayaan daripada bank-bank berlesen	314,057,204	70,000,000
Cashline	676,703	860,041
PADA 31 DISEMBER	1,314,733,907	570,860,041

Nota Jangka Pertengahan Islam

No	Tarikh penerbitan	Tarikh kematangan	Tempoh (bulan)	Harga terbitan	Kadar setahun		Amaun nominal RM
					Koupon (%)	Hasil (%)	
1.	16-Mei-13	15-Nov-13	6	100.00	3.51	0.00	50,000,000
2.	23-Mei-13	22-Nov-13	6	100.00	3.50	0.00	50,000,000
3.	31-Jul-13	30-Jan-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
4.	07-Aug-13	07-Feb-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
5.	16-Aug-13	10-Feb-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
6.	30-Aug-13	28-Feb-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
7.	04-Sep-13	04-Mar-14	6	100.00	3.65	0.00	50,000,000
8.	13-Dis-13	10-Jun-14	6	100.00	3.78	0.00	100,000,000
9.	26-Jun-13	26-Jun-15	24	100.00	3.60	0.00	50,000,000
10.	22-Dis-11	22-Dec-16	60	100.00	4.10	0.00	50,000,000
11.	25-Jun-12	23-Jun-17	60	100.00	4.05	0.00	50,000,000
12.	22-Dis-11	21-Dec-18	85	100.00	4.25	0.00	100,000,000
13.	25-Jun-12	25-Jun-19	85	100.00	4.20	0.00	70,000,000
14.	22-Dis-11	22-Dec-21	121	100.00	4.45	0.00	100,000,000
15.	25-Jun-12	24-Jun-22	121	100.00	4.40	0.00	80,000,000
16.	22-Dis-11	22-Dec-26	182	100.00	4.85	0.00	50,000,000
					JUMLAH	1,000,000,000	

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

28. PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM (SAMBUNGAN)

Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2013

(g) Pelbagai belum bayar dan akruan

	2013 RM	2012 RM
Pelbagai belum bayar dan akruan	199,843,774	366,635,474

(h) Hasil daripada pembiayaan dan pendahuluan

	2013 RM	2012 RM
Pendapatan daripada pembiayaan dan pendahuluan	119,054,479	76,302,438
Yuran pengurusan	16,760,782	11,600,843
Komisen daripada takaful	2,640,728	1,918,058
Lain-lain pendapatan	-	239
Pendapatan dari penyelesaian awal	597,654	940,348
Pendapatan daripada bank – bank Islam berlesen	510,893	3,055,150
	139,564,536	93,817,076

(i) Kos Kewangan

	2013 RM	2012 RM
Pembiayaan daripada Kertas Perdagangan Islamik / Nota Jangka Pertengahan Islamik	39,877,603	22,694,293
Kos pembiayaan daripada kemudahan Cashline	87,087	41,106
	39,964,690	22,735,399

(j) Perbelanjaan bukan keuntungan

	2013 RM	2012 RM
Peruntukan bagi kerugian atas pembiayaan dan pendahuluan		
- Peruntukan Am	9,036,499	7,883,097
- Peruntukan Khusus	4,714,161	3,274,608
	13,750,660	11,157,705

PERBADANAN PINJAMAN NEGERI SABAH

(Ditubuh dibawah Ordinan Perbadanan Pinjaman 1955, seperti yang dipinda)

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2013

28. PERNIAGAAN PERBANKAN ISLAM (SAMBUNGAN)

(k) Perbelanjaan Operasi

	2013 RM	2012 RM
Yuran Angkasa	1,454,890	843,932
Yuran Bank	20	106
	1,454,910	844,038